

Winther: Jeg har bejært Ordet for i Korthed at sige, hvorfor jeg ikke interesserer mig for, at denne Lov skal udkomme, selv efterat den har faaet alle de Forbedringer, som kunde komme den til Gode ved en Del af Udvalgets Forslag. Jeg tror, det er en stor Feil, at det, som Tilfældet vil blive ved denne Lov, skal overlades til nogle private Folk at bestemme, at saa store Formuer kunne vedblive at bestaa, og jeg er aldeles uenig med den ærede sidste Taler i hans Betragtning af dette Spørgsmaal, idet han troede, det kunde være os Andre det Samme, hvorledes Arvegangen var med Hensyn til disse Formuer, naar kun de vedkommende Familier vare tilfredse dermed. Grundloven har en anden Mening om denne Sag, og til den holder jeg mig. Vi skulde være ligegyldige ved, at disse opkruede store Mænd her i Landet, som oven i Købet have faaet politiske Forrettigheder paa Grund af disse Formuer, kunne vedblive at bestaa i en uendelig Fremtid, hvad jeg er overbevist om vil blive Tilfældet, hvis der ikke en Gang kommer en Regjering, som vil gjenneføre, hvad der er den virkelige Mening af Grundloven, og ikke det, som den nuværende Justitsminister antager at være Meningen. Det forekommer mig, at være latterligt at ville tro, at det skulde være Grundlovens Mening at overlade det til Private, om denne gamle Statsinstitution skulde vedblive i en uendelig Tid eller ikke, i Cærdeleshed da det dog ikke kan negtes, at Lehnserettigheder ere Uelsrettigheder; men at de ere affskaffede ved Grundloven efter dens Princip, kan der ikke være nogen Tvivl om. Jeg sætter altsaa ikke nogen Pris paa, at denne Lov kommer ud, og det glæder mig i Grunden, at der, saaledes som Sagen stiller sig, ikke er nogen Udfigt til, at den gjør det, saa længe vi have den nuværende Justitsminister. — Med Hensyn til de Forslag, der ere stillede af det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Kofod), vil jeg dernæst bemærke, at, naar han troede, de skulde blive Gjenstand for saa hadste Angreb — eller saa heftige Angreb, tror jeg, han sagde —, antager jeg for mit Vedkommende slet ikke, at der paa nogen Maade er Grund til at angribe dem. Det

forekommer mig, at det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) vurderede dem ganske simpelt for, hvad de ere, nemlig en Tilskyndelse og Hjælp til Udskyldning, men dertil tror jeg slet ikke, der vil være nogen Trang efter de Forhold, som have vist sig paa de Godser, der allerede ere solgte; jeg kan aldeles henholde mig til, hvad det ærede Medlem udtalte i saa Henseende. Jeg maa i Dvrigt sige, at jeg troede, der skulde gjøres Noget for Arbejderne ved dette Forslag; det var den Tanke, hvortil jeg kom, da jeg saa derpaa, men jeg ser egentlig talt ikke, hvad der gjøres for dem derved. At det tillader Folk at købe Jord for deres Penge, synes jeg ikke er noget stort Gode; men jeg havde tænkt mig, at det ærede Medlem i Stedet for det Raadesekretariat, som paataenkes oprettet ved Regjeringens Forslag, vilde have, at man skulde lade Statens Overieendomsret over Fæstegodsset umiddelbart komme disse Folk til Gode ved at give dem Noget eller ved at sælge paa saadanne Vilkaar, at det meget lignede en Gave. Da vilde jeg have kunnet sætte Pris paa Forslaget for disse Folks Vedkommende; men jeg ser, at saaledes er Meningen aldeles ikke, og da ser jeg ikke Andet i Forslaget, end hvad det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds saae deri. — Jeg vil iøvrigt blot endnu sige et Par Ord angaaende den Testationsret, som opretholdes i § 22. Det forekommer mig, at dersom man ikke paa anden Maade kunde faae Lehnene til at bestaa, forsaavidt Hovedgaardene angaar, dersom man ikke paa anden Maade kunde holde disse store Forbehold samme samlede, vilde man faae dette Resultat tilveiebragt ved, hvad der nu er opstillet som et Endringsforslag til § 22. Mig forekommer det, at det af flere Grunde er rigtigst, at man holder sig til det Forslag, som ligger for under Nr. 40, nemlig at Paragrafen gaar ud, og man kan da tage Alt, hvad der i hvilken som helst Retning kan trænge til Forandring i Arvegangen, for i en samlet Lov. Det vilde være langt naturligt end at tage det med her. I Dvrigt har jeg ondt ved at tale og skal derfor indskrænke mig til disse Par Ord.